

ประกาศคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ และการจำแนกแยกประเภทหนี้ของเกษตรกร
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ
ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ ของคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๖/๒๕๖๐
เรื่อง การแก้ไขปัญหาการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช
๒๕๖๐ และมาตรา ๓๗/๓ (๔) มาตรา ๓๗/๖ วรรคสอง มาตรา ๓๗/๗ วรรคสอง มาตรา ๓๗/๘ และ
มาตรา ๓๗/๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกอบกับมติคณะกรรมการ
กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
และครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ
จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ
เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ และการจำแนกแยกประเภทหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ว่าด้วย
หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“องค์กรเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มหรือคณะของเกษตรกรที่มารวมกัน เพื่อวัตถุประสงค์
ในการประกอบเกษตรกรรมร่วมกัน โดยจะเป็นหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ และได้ขึ้นทะเบียน ต่อสำนักงานหรือ
สำนักงานสาขาจังหวัด ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“เกษตรกร” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ตามระเบียบ
ที่คณะกรรมการกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า นิติบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

“โครงการส่งเสริมของรัฐ” หมายความว่า โครงการของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค
หรือรัฐวิสาหกิจ

“ทะเบียนหนี้เกษตรกร” หมายความว่า ทะเบียนเกษตรกรที่เกษตรกรซึ่งเป็นหนี้ในระบบได้ยื่น
และได้รับการอนุมัติจากนายทะเบียนตามมาตรา ๓๗/๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ตามกฎหมาย
ว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร หรือคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ตามคำสั่ง
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

“คณะกรรมการจัดการหนี้” หมายความว่า คณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกร ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร หรือคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัด ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหาร หรือตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“สำนักจัดการหนี้” หมายความว่า สำนักจัดการหนี้ของเกษตรกร

“สำนักงานสาขาจังหวัด” หมายความว่า สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัด

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

“นายทะเบียน” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร หรือพนักงานที่ได้รับการแต่งตั้งจากเลขาธิการ เพื่อปฏิบัติตามประกาศนี้

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการรักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับใช้ประกาศนี้ ให้นายทะเบียนส่งเรื่องให้เลขาธิการเสนอต่อคณะกรรมการจัดการหนี้มีอำนาจวินิจฉัย และให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจัดการหนี้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ เกษตรกรที่จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาแก้ไขปัญหาหนี้ตามประกาศนี้ต้องเป็นสมาชิกองค์กรเกษตรกร ซึ่งมีหนี้อันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓๗/๑ และมีคุณสมบัติเป็นเกษตรกร ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

(๑) หนี้ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมของรัฐ และประสบความล้มเหลวอันไม่ใช่เป็นความผิดของเกษตรกร

(๒) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินประเภท ธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือนิติบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันเกษตรกร

หนี้ดังกล่าวต้องเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่นายทะเบียนได้รับขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร เว้นแต่กรณีหนี้ที่เกิดจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่เจ้าหนี้ไม่ได้รับเงินจากลูกหนี้

ข้อ ๗ กรณีหนี้ที่ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร เมื่อตรวจพบหลักฐานภายหลังว่าหนี้ดังกล่าวไม่ได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ หากเกษตรกรประสงค์จะให้จัดการหนี้ จะต้องยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณา

ในกรณีเป็นหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม หรือสหกรณ์ประมง หากมีการรับรองจากสถาบันเจ้าหนี้ว่าเป็นหนี้อันเนื่องมาจากการประกอบเกษตรกรรม ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ถือว่ามีสิทธิได้รับการจัดการหนี้โดยไม่ต้องยื่นอุทธรณ์

ข้อ ๘ ในกรณีที่เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรไว้แล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาจัดการหนี้ ได้เสียชีวิตก่อนที่กองทุนจะรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกร ให้ทายาทของเกษตรกรที่เสียชีวิตมีสิทธิได้รับการพิจารณาจัดการหนี้ดังกล่าวต่อไป

ข้อ ๙ ให้สำนักงานสาขาจังหวัด จำแนกแยกหนี้ของเกษตรกร ดังนี้

(๑) จำแนกตามลำดับก่อนหลังในการรับขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร

(๒) จำแนกตามความเร่งด่วนแห่งหนี้

(ก) หนี้ที่เกษตรกรถูกฟ้องล้มละลายและศาลยังไม่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(ข) หนี้ระหว่างการบังคับคดีและขายทอดตลาด

(ค) หนี้ถูกดำเนินคดี

(ง) หนี้ผิดนัดชำระหนี้

(จ) หนี้ปกติ

(๓) จำแนกตามสถาบันเจ้าหนี้

(ก) หนี้ที่เกิดขึ้นจากโครงการส่งเสริมของรัฐ

(ข) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมเงินจากสถาบันเกษตรกร

(ค) หนี้ที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมของสถาบันการเงิน หรือนิติบุคคลอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) จำแนกตามมูลหนี้

(ก) หนี้ไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท

(ข) หนี้ที่เกินกว่าสองล้านห้าแสนบาท

(๕) จำแนกตามหลักประกันแห่งหนี้

(ก) ไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน

(ข) ทรัพย์สินเป็นหลักประกันที่เป็นอสังหาริมทรัพย์

(ค) ทรัพย์สินเป็นหลักประกันที่เป็นสังหาริมทรัพย์

ให้สำนักงานสาขาจังหวัดจัดทำแผนการจัดการหนี้ โดยแยกกลุ่มตามลำดับก่อนหลังในการรับขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร กลุ่มเป็นหนี้เร่งด่วน พร้อมรายละเอียด เสนอคณะกรรมการพิจารณาขึ้นก่อนเสนอให้คณะกรรมการจัดการหนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาให้เกษตรกร

ข้อ ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดการหนี้ ให้กำหนดหนี้สูงสุดที่จะจัดการหนี้ให้เกษตรกร ไม่เกินสองล้านห้าแสนบาทต่อราย กรณีหนี้ที่เกินกว่าสองล้านห้าแสนบาท ให้คณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณาเป็นรายๆ

หมวด ๒

หนี้ที่เกิดจากโครงการส่งเสริมของรัฐ

ข้อ ๑๑ โครงการส่งเสริมของรัฐ ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการดำเนินงานโครงการที่ใช้แหล่งเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ เงินนอกงบประมาณของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือรัฐวิสาหกิจ

(๒) มีมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติ หรือเห็นชอบ หรือกำหนดเป็นนโยบายให้ดำเนินการส่งเสริมหรือสงเคราะห์

(๓) มีเอกสารของทางราชการที่แสดงให้เห็นว่าเป็นโครงการส่งเสริมของรัฐ หรือมีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ให้คำรับรองยืนยันเป็นเอกสารราชการ

ข้อ ๑๒ โครงการส่งเสริมของรัฐที่เกษตรกรจะได้รับการจัดการหนี้ต้องเป็นความล้มเหลว และไม่ประสบความสำเร็จที่มีใช้ความผิดของเกษตรกร ให้พิจารณาช่วยเหลือโดยให้กองทุนรับภาระชำนะหนี้นั้น ให้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ และมีสาเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือเกิดเหตุสุดวิสัยอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหายอย่างสิ้นเชิง หรือเป็นเหตุให้ผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ

/ (๒) เกิดจากความ ...

(๒) เกิดจากความผิดพลาดในการบริหารของหน่วยงานรัฐ

ข้อ ๑๓ ในกรณีเกษตรกรเป็นหนี้โครงการส่งเสริมของรัฐอยู่ในสถานะแห่งหนี้ ตามข้อ ๙ ให้สำนักงานสาขาจังหวัดหรือสำนักจัดการหนี้แต่งตั้งคณะทำงาน วิเคราะห์ และประเมินเหตุแห่งความล้มเหลวของโครงการส่งเสริมของรัฐ เพื่อตรวจสอบสาเหตุแห่งความผิดในความล้มเหลว และไม่ประสบความสำเร็จ หากพบว่ามีใช้ความผิดของเกษตรกร ให้นำเสนอรายงานต่อคณะอนุกรรมการ และให้เสนอต่อสำนักจัดการหนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่คณะอนุกรรมการให้ความเห็นชอบให้จัดการหนี้โครงการส่งเสริมของรัฐเช่นนั้น

นอกเหนือจากการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง สำนักงานสาขาจังหวัดอาจพิจารณาจากเอกสาร ที่เห็นว่าโครงการไม่ประสบความสำเร็จโดยมิใช่ความผิดของเกษตรกร อย่างน้อยสองในสามข้อดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือรับรองยืนยัน จากส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกรณีเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือเกิดเหตุสุดวิสัยอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้น ทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหายอย่างสิ้นเชิง หรือเป็นเหตุให้ผลผลิตตกต่ำไม่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ

(๒) หนังสือแสดงผลวิเคราะห์โครงการส่งเสริมของรัฐ จากส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทั้งทางวิชาการหรือทางปฏิบัติ หรือปราชญ์ชาวบ้าน หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ที่สามารถยืนยันได้ว่าแผนงานโครงการส่งเสริมของรัฐดังกล่าวมีความบกพร่องไม่สมบูรณ์เพียงพอในการที่จะทำให้โครงการประสบความสำเร็จได้อย่างแท้จริง หรือความไม่สมบูรณ์ของโครงการเป็นเหตุให้โครงการไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

(๓) หนังสือรับรองยืนยัน จากส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่รับผิดชอบโครงการว่าที่โครงการส่งเสริมของรัฐนั้นไม่ประสบความสำเร็จ และไม่ใช้ความผิดของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ข้อ ๑๔ เมื่อสำนักจัดการหนี้ได้รับเรื่องตามข้อ ๑๓ จากสำนักงานสาขาจังหวัดแล้ว ให้จัดทำความเห็นเพื่อเสนอคณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณาให้ความเห็น

เมื่อคณะกรรมการจัดการหนี้มีความเห็นตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการเพื่อมีมติสั่งการ หากคณะกรรมการพิจารณามีมติให้การช่วยเหลือโดยให้กองทุนรับภาระชาระหนี้หนี้แก่เจ้าหนี้ของเกษตรกรทั้งหมดหรือบางส่วนตามมาตรา ๓๗/๗ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

หมวด ๓

หนี้ในระบบที่มีใช้โครงการส่งเสริมของรัฐ

ข้อ ๑๕ หนี้ในระบบที่มีใช้โครงการส่งเสริมของรัฐ แยกตามสถาบันเจ้าหนี้เพื่อการจัดการหนี้ ดังนี้

(๑) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๒) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(๓) นิติบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) สถาบันเกษตรกร

ข้อ ๑๖ ให้จัดการหนี้ในระบบที่มีใช้โครงการส่งเสริมของรัฐ ทั้งกรณีมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน หรือบุคคลค้ำประกันก็ได้ กรณีนี้มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ให้เกษตรกรหรือเจ้าของกรรมสิทธิ์ในหลักประกันโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่กองทุน ส่วนกรณีหนี้บุคคลค้ำประกัน ให้เกษตรกรจัดหาสมาชิกองค์กรเกษตรกรไม่น้อยกว่าสองคนค้ำประกันการชำระหนี้ให้แก่กองทุน

ข้อ ๑๗ ให้สำนักงานจัดทำรายชื่อเกษตรกรที่ขอให้กองทุนรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหน้าที่ของเกษตรกร เสนอต่อคณะกรรมการจัดการหนี้อนุมัติและส่งให้คณะกรรมการเห็นชอบต่อไป

ข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการจัดการหนี้พิจารณาจัดการหนี้ตามข้อ ๑๕ เมื่อเกษตรกร

(๑) ตาย

(๒) ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เป็นโรคภัยเรื้อรังหรือไม่อาจประกอบอาชีพได้เป็นเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันติดต่อกัน โดยต้องมีใบรับรองแพทย์ ซึ่งออกโดยแพทย์ที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา

(๔) เกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติอื่น ทำให้เกิดผลผลิตตกต่ำ หรือไม่อาจให้ผลผลิตที่คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจ

(๕) เหตุอื่นใดนอกเหนือจาก (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้คณะกรรมการจัดการหนี้วินิจฉัยเป็นกรณีไป

ข้อ ๑๙ หนี้ของเกษตรกรตามข้อ ๑๕ ซึ่งมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๑๘ ให้คณะกรรมการจัดการหนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาผ่อนผันการชำระหนี้ ลดหนี้ ปลดหนี้ ให้แก่ เกษตรกร หรือทายาทของเกษตรกร หรือผู้ได้รับสิทธิซื้อ หรือเช่าซื้อที่ดินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๗/๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้เกษตรกรหรือทายาทของเกษตรกรหรือผู้ได้รับสิทธิเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่มิได้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูตามวรรคแรก ให้ซื้อคืนในราคาที่กองทุนชำระหนี้แทนเกษตรกรเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ย

ข้อ ๒๐ เกษตรกรที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามข้อ ๖ ข้อ ๑๕ และข้อ ๑๘ ที่สมควรให้ความช่วยเหลือเป็นลำดับแรก ได้แก่

(๑) เป็นผู้ทุพพลภาพ เจ็บป่วยเรื้อรัง หรือมีปัญหาสุขภาพจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ หรือ

(๒) เป็นผู้มียาได้น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี หรือ

(๓) เป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีลูกหลานในวัยแรงงานดูแล

ข้อ ๒๑ ภายใต้บังคับข้อ ๑๗ ในกรณีนี้ไม่เกินห้าแสนบาท และเจ้าหน้าที่เป็นสถาบันเกษตรกร ให้สำนักงานสาขาจังหวัดเป็นผู้พิจารณาและดำเนินการชำระหนี้แทนเกษตรกร เว้นแต่กรณีที่มีเหตุอื่นไม่อาจดำเนินการได้ ให้สำนักจัดการหนี้เป็นผู้พิจารณาและดำเนินการชำระหนี้แทนเกษตรกร

ในกรณีนี้เกินกว่าห้าแสนบาท แต่ไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท ให้สำนักงานสาขาจังหวัดรวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและให้สำนักจัดการหนี้พิจารณาและดำเนินการชำระหนี้ให้เจ้าหน้าที่ของเกษตรกรทั้งหมดหรือบางส่วน โดยให้พิจารณามูลเหตุและความจำเป็นอื่นประกอบด้วย

อนึ่ง ห้ามมิให้จัดการหนี้ให้กับเกษตรกรที่เคยแสดงความจำนงค์ไม่ประสงค์ทำสัญญาเช่าซื้อหรือสิทธิการเช่าซื้อทรัพย์สิน หรือเคยผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน

กรณีเกษตรกรรายใดเคยผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินตามวรรคสาม หากได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามสัญญาให้ครบถ้วนภายหลังก็สามารถให้ได้รับการจัดการหนี้ได้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๒ ให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับกับเกษตรกรที่ได้รับอนุมัติให้ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกรไว้กับกองทุนก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับด้วย

ข้อ ๒๓ การจัดการหนี้กรณีบุคคลค้าประกันตามข้อ ๑๖ เนื่องจากมีการฟ้องร้องคดีต่อศาล
ให้ปฏิบัติตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายกฤษฎา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ